

Restauratie Leeuwen

BEELDHOUWER/RESTAURATEUR HANS VAN DEN BERG DIE DE BEELDEN DIT JAAR IN OPDRACHT VAN HET NATUURSTEENHUIS IN GOES RESTAUREERDE, KAN ZICH DE BEIDE LEEUWEN VAN DE LEEUWENTRAP NOG GOED HERINNEREN. ZO'N 25 JAAR GELEDEN HAD HIJ ZE OOK ONDER HANDEN.

Tekst; Doeke Roos jr.

We hadden destijds nog niet zoveel ervaring met het materiaal. Het mocht ook niet te duur zijn. Er was een nieuw produkt, 'Minervos'. Maar binnen korte tijd verdween het pigment uit de mortel, het werd helemaal wit. Ik schaamde me gewoon voor mijn werk, het leek wel gips. Tegenwoordig zijn er veel meer materialen. Eigenaar de gemeente Vlissingen koos dit keer voor herstel met natuursteen. Niet opnieuw met een herstelmortel, ook al is dat materiaal sterk verbeterd. Ik heb de beschadigingen en vorige restauraties vierkant weggehakt zodat ik een blokje van dezelfde afmeting erin terug kan plaatsen. Dat slijp of hak ik bij tot de originele contour.

De groeve in Oberkirchen vlakbij Hannover bestaat niet meer. Maar er lagen bij het bedrijf in Goes nog wat oude dorpels uit de Jacobskerk. Daar heb ik mijn opvulmateriaal uit gehaald".

"Ik herinnerde me nog dat we ze terug plaatsten. Het was een hele klus, we hadden geen fatsoenlijke kraan, alleen een kraantje op een vrachtwagen. Je moest met het stuur zwenken om het goed te kunnen plaatsen. In Vlissingen is tijdens WO2, vooral in 1944 bij de bevrijding van het Duitse hoofdkwartier in hotel Britannia op iedere meter gevochten. Je ziet bij de beelden duidelijk hier en daar beschadigingen van granaatscherven. Dat is aan de inslag goed te zien. Ook kogelinslagen zijn goed te herkennen. Ik ben al vanaf 1949 aan het hakken. In die eerste periode veel wederopbouw werk. Je ziet duidelijk het verschil; kogels maken een andere 'wond' als een granaatscherf.

Maar stonden ze niet altijd verkeerd om?

De beelden komen van de gesloopte 19e eeuwse treinviaducten van CS in Amsterdam. Meer dan een dozijn, al jaren verspreid door het hele land. Oude foto's bewijzen dat ze altijd hier zo hebben gestaan, dat wil zeggen, met hun schild van de kijker af. Maar klopt dat wel? Monumentenzorg geeft advies; "Traditioneel kijken de leeuwen van elkaar af en niet naar de kijker toe, zoals in het Vlissingse geval. Dus wanneer het tot restauratie komt is het goed de positie te wijzigen'. De schilden horen dus naar de kijker toegericht, de koppen er vandaan.

Van den Berg denkt vanuit zijn ervaring, hier in Zeeland, anders over. "Je heb verschil tussen wakers en wachters. Je ziet het ook vaak bij kerken. Daar zie je soms een wachter, soms een waker. Net hoe de eigenaar of monumentenzorg verkiest. Wachters kijken van je af en tonen hun schild, de wakers kijken je aan". In overleg werd besloten de positie niet te wijzigen. Na bijna een eeuw op deze plek, blijven ze de wakers van de trap. De 'Trap naar Zee' zoals de Vlissingse dichter Hans Verhagen hem ooit noemde.